

ninger om Faktoriets tidligere Drift under Aktieselskabet, om Statens Overtagelse af Pantet til Brugelighed i Henhold til D. L. 5—7—8 og den derefter afsluttede Overenskomst med Selskabet om Statskassens Erhvervelse af Faktoret.

„Efterat Loven af 25de Februar 1876 havde bemyndiget Finansministeriet til paa visse Betingelser af Statskassen at udlaae indtil 2 Millioner Kroner til et Interesseskib eller et Aktieselskab med det Formaal at fremme Sukkerproduktionen paa St. Croix ved Anlæg og Drift af Fællessukkerlogerier og andre dermed i Forbindelse staaende Foretagender, blev i Juli s. A. Aktieselskabet „St. Croix Fællessukkerlogerier“ stiftet med en indtegnat Aktiekapital af 942,000 Kr., der dog efterhaanden forøgedes saa meget, at der i Løbet af de 2 første Aar i alt blev indbetalt 1,070,600 Kr., og et lige saa stort Beløb ydedes af Statskassen som Laan i Henhold til Loven af 25de Februar 1876, dog saaledes, at der ved Udbetalingen blev likvideret et Beløb af 27,530 Kr. 59 Ø., som udgjorde Renten indtil 31te Marts 1878 af de indtil da efterhaanden ydede Dele af Laanet. I Begyndelsen af Marts 1878 aabnedes den første Kampagne, der uagtet en lovende Begyndelse fik et meget sørgeligt Udfald ved en Række af sammenstødende Uheld, hvoraf nogle vare aldeles usfordrøelige, andre forklarlige ved et saa ganke nyt og omfattende Foretagende, og hvis uundgaelige skadelige Virkninger paa Driften forøgedes haade derved, at den fra først af og endnu ved Kampagnens Begyndelse til Naadighed staaende Kapital var temmelig knap i Forhold til Opgaven, hvilket havde nødvendiggjort forskellige Indskrænkninger, og derved, at den fjerne Veliggenhed umuliggjorde en betimelig Afhjælpning af forstellige i Fabrikationen stærkt indgribende Mangler, som viste sig under Arbejdet. Resultatet var ikke blot, at Selskabet i denne Kampagne havde lidt et Driftstab, som af Bestyrelsen er opgivet til noget over 267,000 Kr., men at Fabrikken, da Kampagnen maatte sluttes i August, befandt sig i en saadan Tilstand, at det var umuligt paa ny at sætte den i Virksomhed, medmindre der foretoges meget omfattende Forhøvelser, Forbedringer og Udvidelser.

Smidlertid lykkedes det Aktieselskabet igennem udvidet Aktietegning at erholde en Indbetaling af 345,500 Kr., hvorefter der i Henhold til Loven af 25de Februar 1876 ydedes et yderligere Statslaan af 344,184 Kr. 40 Øre, og ved disse Midler

saa det sig i Stand til ikke blot at restituere den fornødne Driftskapital efter det lidte Tab, men ogsaa at rekonstruere Fabrikken saaledes, at den kunde genoptage Arbejdet i Kampagnen 1879 med forholdsvis gode Forventninger, idet ikke blot Selskabets Saglyndige, men ogsaa Planterne paa St. Croix — at dønmme efter de paa et offentligt Møde enstemmig vedtagne Udtalelser — vare enige om, at selve det ved Fællesskogeriet anvendte System var hensigtsmæssigt, naar kun Udførelsen i det enkelte blev forbedret.

Vel opfyldtes disse Forventninger ikke straks, idet Driften i Aarene 1879 og 1880 endnu ikke kunde bære sig selv, men efter Opgivende medførte et Tab af tilfammen omtrent 184,000 Kr. Hermed synes imidlertid Driftstabene at skulle være forbi; i de 2 følgende Aar 1881 og 1882 gav Driften et Udbytte, som ikke blot dækkede det nævnte Tab og en Restgæld paa 10,000 Kr. fra 1878, men endvidere gav et Overskud af over 205,000 Kr., hvoraf 105,644 Kr. 71 Øre indbetaltes i Statskassen paa Rentestancer, medens Ministeriet for ikke at beryge Selskabet Midler til at møde mulig indtrædende Vanskeligheder samtykkede i Udsættelse med Indbetalingen af de øvrige 100,000 Kr., imod at der svaredes Morarenter deraf. Endnu i det følgende Aar, 1883, gav Driften et Overskud af rigelig 97,000 Kr.; men om nogen yderligere Indbetaling til Statskassen kunde der ikke være Tale, da omtrent samtidig med den endelige Regnskabsopgørelse Kriisen paa Sukkermarkedet begyndte. Dennes Indvirkning paa Fællessukkerlogeriet udehler heller ikke, idet Driften i 1884 medførte et Tab, der opgaves til henved 207,000 Kr., der dog oprettedes allerede i 1885, som gav et Driftsoverskud af henved 219,000 Kr. Den store Forstel mellem disse 2 Aar — der begge vare paavirkede af Sukkerkrisen, og i hvilke Fabrikken udførte større Arbejde end i nogetstund andet Aar af dens Virksomhed, nemlig Forarbejdelsen af henholdsvis 115 og 101 Mill. Pfd. Rør — maa formentlig for en ikke uvæsentlig Del søges deri, at Priserne i 1884 vare gennemgaaende faldende, saa at Fabrikken, der kontraktmæssig betalte Rørene ved Modtagelsen med Dagens Pris for Muskovadosukker (6 Pfd. Sukker for 100 Pfd. Rør), gennemgaaende betalte højere Priser for Rørene, end hvad der svarede til den senere Salgspris for det forarbejdede Produkt, medens det følgende Aar, der havde opadgaende Priser, frembød det omvendte Forhold,